

- sprecyzować mszalne gesty liturgiczne wykonywane przez dzieci (nr 33);
- postarać się o opracowanie przez biegłych liturgistów i katechetów Lekcjonarza dla Mszy św. z udziałem dzieci (nr 43), którego przekład będzie odpowiadał ich mentalności³².

Na wprowadzenie zaś dalszych adaptacji do Mszy św. z udziałem dzieci trzeba osobnego zezwolenia Stolicy Apostolskiej (nr 5)³³.

Poznań

KS. ROMAN MICHAŁEK

³² *Commentarium*, s. 28; C. Braga, art. cyt., s. 497. Dopóki u nas nie ukaże się taki Lekcjonarz, pewną pomocą może być eksperymentalny zestaw czytań biblijnych dla dzieci podany w ramach zbioru pt. *Lectio-naria particularia* („Notitiae” 4 (1968) 74—88).

³³ Przykładem tego mogą być Obrzędy Mszy św. z udziałem dzieci głuchoniemych na obszarze języka niemieckiego, zatwierdzone przez Kongregację Kultu Bożego 26 VI 1970 (Dyrektorium, przypis 7).

Ks. Zbigniew Wit

SPECJALNE MODLITWY EUCHARYSTYCZNE

1 listopada 1974 r. Kongregacja Kultu Bożego wydała *Preces Eucharisticae pro Missis cum pueris et de reconciliatione*. Księga ta nie jest przeznaczona do użytku liturgicznego i nie może być dołączona do oficjalnych wydań Mszału Rzymskiego (W. 1). Tekst określa cel, istotę i ogólny kształt tych modlitw (nr 11), jest on podstawą dla tłumaczeń na języki ludowe. Został wydany *ad experimentum* na 3 lata, tzn. do końca roku 1977 (wstęp nr 1). Zawiera na 49+5 stronach tekstu powielanego: wstęp (4 punkty), praenotanda do mszy św. z dziećmi (25 punktów) oraz trzy teksty nowych Modlitw Eucharystycznych w języku łacińskim, z których dwie pierwsze posiadają analogiczny tekst w tłumaczeniu francuskim, a trzecia — niemieckim. Trzeba dodać, iż znajdują się w tym wydaniu także *praenotanda* (4 numery) i 2 Modlitwy Eucharystyczne *De reconciliatione*. Zasady te podają również „Notitiae” nr 101 (11 (1975) 4—12). Nas interesuje przede wszystkim część pierwsza, traktująca o Modlitwach Eucharystycznych dla mszy z dziećmi.

1. GENEZA

Potrzeba nowych — specjalnych Modlitw Eucharystycznych dla mszy z dziećmi wyłoniła się z chwilą wprowadzenia języków naro-

dowych do liturgii. Biskupi i konferencje episkopatów zaczęły kierować do Kongregacji Kultu Bożego oficjalne prośby o nowe Modlitwy Eucharystyczne dla mszy z dziećmi — po 27 V 1973 r., kiedy Kongregacja wydała specjalny okólnik o Modlitwach Eucharystycznych. Petycje te spowodowały, że Papież Paweł VI, 23 X 1973 r. zlecił Kongregacji Kultu Bożego przygotowanie trzech schematów nowych modlitw Eucharystycznych dla mszy odprawianych z dziećmi. Odórny zespół studiów podjął tę pracę i na trzech plenarnych posiedzeniach przygotował schemat i przedstawił Ojcu św. do zatwierdzenia.

Wypada tu wspomnieć, że Dyrektorium o mszach z dziećmi z 1 XI 1973 r. postuluje dostosować dotychczasowe Modlitwy Eucharystyczne do mentalności dzieci, ale dotychczasowe cztery Kanony mają być stosowane, „dopóki Stolica Apostolska nie postanowi czego innego dla mszy z dziećmi” (Wstęp).

Zestawienia dat tych dokumentów (Dyrektorium zatwierdzone przez Papieża Pawła VI, 22 X 1973 r., a zlecenie Kongregacji Kultu Bożego przygotowania nowych Modlitw Eucharystycznych 23 X tegoż roku) wskazuje, że oba te dokumenty stanowią jedną uzupełniającą się całość; każdy z nich brany osobno pozostawia pewne braki, a Dyrektorium z 1973 r. nabiera pełnego sensu z nowymi Modlitwami Eucharystycznymi. Różnicę jednego roku pomiędzy ukazaniem się tych dokumentów, należy uznać jako kolejność realizowania rodzących się potrzeb, gdyż potrzeba nowych Kanonów wyłoniła się podczas przygotowywania tekstu Dyrektorium. Trzeba zaznaczyć, że każde zdanie Modlitwy Eucharystycznej napisane a linea, zostało ponumerowane dla podkreślenia i wyodrębnienia treści. W dalszej części będziemy stosować same liczby, tak jak podaje tekst oryginalny.

Pojęcie „msza z dziećmi” zostało określone we Wprowadzeniu (nr 4), odnosząc je do zgromadzenia samych dzieci lub takiego, w którym dzieci stanowią większość i tylko wówczas można używać specjalnych Kanonów dla nich przeznaczonych. Przez dzieci rozumie się tych, którzy nie weszli w wiek przedpokwitania (nr 4), co w psychologii oznacza wiek od 7 do 11—12 lat.

Kwestią nie rozwiązana pozostaje, czy podczas tzw. niedzielnych „mszy dla dzieci” można stosować specjalne Modlitwy Eucharystyczne dla mszy z udziałem dzieci, gdyż szczegółowe orzeczenie co do ich zastosowania pozostawiono biskupom (nr 14), a wyjaśnienie („Notitiae” 11:1975, s. 125—126) zajmuje się zagadnieniem codziennego uczestnictwa we mszy św.

Stosowanie omawianych modlitw uzależnione jest od decyzji Konferencji Episkopatu, która zgodnie z Wprowadzeniem (nr 2) powinna zwrócić się do Kongregacji Kultu Bożego o przesłanie tekstu, a następnie przetłumaczenie go na język narodowy i dopiero po zatwierdzeniu tekstu przez Stolicę Apostolską zdecydować o stosowaniu jednego, czy wszystkich tekstów, i wprowadzić w życie (nr 3).

2. CEL

Praenotanda (nr 1) przypominają, że teksty te mają ułatwić dzieciom ich owocne uczestnictwo w mszach z dorosłymi. Nie są więc one celem, ale środkiem do pogłębienia życia religijnego, a ich uczestnictwo powinno być przede wszystkim wewnętrzne, i ono „powinno być największą troską pasterzy dzieci” (nr 21). Zwróciło na to uwagę także Dyrektorium (nr 23), gdyż mówi o celebracji świątecznej, braterskiej, rozmyślającej (por. Wstęp do mszy z udziałem dzieci, nr 20).

Nowe teksty Modlitw Eucharystycznych nie zmieniają żadnych istotnych części, zachowując wszystkie elementy Modlitwy Eucharystycznej, a prawdy zawarte w anamnezie czy epiklezie podają zgodnie z tradycją wszystko, co konieczne, ale w języku prostszym i dostosowanym do mentalności dzieci (nr 4—5).

a. Środki. Ten postulat prostoty i dostosowania do właściwości różnych języków i mentalności dzieci, wymaga od Konferencji Biskupów przemyślenia, który z zaproponowanych tekstów bardziej odpowiada zapotrzebowaniom pastoralnym, pedagogicznym i liturgicznym (nr 9). Stąd w pracach nad przygotowaniem tekstu narodowego powinien brać udział zespół znawców pedagogiki i katechetyki, stylistyki i muzyki.

Tekst w języku narodowym ma więc odpowiadać wszystkim wymogom pedagogiki, katechetyki, kultury muzycznej danego narodu (nr 13) i piękna mowy ojczystej.

b. Aktywizacja dzieci została poszerzona poprzez wprowadzenie nowych aklamacji (Kanon II i III), czy też podział recytacji lub śpiewu aklamacji „Święty” na 3 części w Kanonie I, a na 2 części w Kanonie II. Aklamację tę można recytować lub śpiewać na sposób responsorium, a nawet tekst jej może niekiedy odbiegać od literalnego tłumaczenia, jeśli wymaga tego łatwiejsze uczestnictwo dzieci (nr 18).

Konferencja Episkopatu ma prawo wprowadzić w miejsce nowych, inne aklamacje. Te nowe aklamacje mogą być recytowane, lub przepiewane przez kantora albo któreś z dzieci, a przez wszystkich powtórzne.

Do zaktywizowania (ad participationem puerorum fovendam) można przed dialogiem prefacji dodać szczegółowe pobudki dziękczynienia (nr 20); ku temu celowi zmierza poprzedzająca czy towarzysząca tekstem liturgicznym instrukcja katechetyczna (nr 21).

c. Racje pedagogiczne nakłoniły redaktorów nowych Modlitw Eucharystycznych dla mszy z udziałem dzieci, by słowa Pana wypowiedziane nad chlebem i winem uczynić czytelniejszymi; wyodrębniono je od polecenia sprawowania Eucharystii „To czyńcie na moją pamiątkę”, wprowadzając nowe zdanie: „Potem powiedział do nich” (nr 3).

Racje psychologiczne przemawiają za tym, by powstrzymać się od koncelebracji eucharystycznej w mszach odprawianych z udziałem dzieci (nr 22).

3. PREZENTACJA

I. Wprowadzenie (nr 15) określa pierwszą Modlitwę Eucharystyczną dla mszy z udziałem dzieci, która odznacza się większą prostotą. Składa się z 98 prostych zdań. Dzieli ona akklamację „Święty” na 3 części, w których wspólne są słowa „Hosanna na wysokość”:

Nr 21—22 „Pełne są niebiosa i ziemia chwałą Twojej.

Hosanna na wysokość”

32—33 „Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie.

Hosanna na wysokość”

44—45 „Święty, Święty, Święty Pan, Bóg Zastępów.

Hosanna na wysokość”

Aklamacje te mogą być śpiewane albo recytowane przez kantora lub jedno z dzieci, a następnie powtórzone przez wszystkich. Dopuszczony jest również trzeci sposób recytowania lub śpiewania całej akklamacji przez wszystkich. Wprowadzona została nowa prosta akklamacja po Przeistoczeniu:

78—80 „Chrystus dla nas umarł

Chrystus dla nas zmartwychwstał

Wyczekujemy Ciebie z tęsknotą, Panie Jezu”.

Zamiast tej akklamacji można stosować inne, zatwierdzone już dla czterech Modlitw Eucharystycznych (nr 23). Cały tekst w roboczym tłumaczeniu, którego nie wolno stosować w liturgii, brzmi:
Kapłan z rozłożonymi rękami rozpoczyna Modlitwę Eucharystyczną:

1. Pan z wami.

Wszyscy odpowiadają:

2. I z duchem twoim.

Kapłan:

3. W górę serca.

Wszyscy:

4. Wznosimy je do Pana.

Kapłan:

5. Dzięki składajmy Panu, Bogu naszemu.

Wszyscy:

6. Godne to i sprawiedliwe.

Kapłan z rozłączonymi rękami mówi dalej:

7. Boże, nasz Ojcze,

8. który zgromadziłeś nas w jedno;

9. stoimy przed Tobą

10. abyśmy Ciebie wielbili, do Ciebie wołali i z całego serca okazywali, jak bardzo cześć Tobie oddajemy
11. i wypowiadali, jak bardzo dusze czczą Ciebie.
12. Wielbimy Cię za piękno, które jest na całym świecie,
13. i za radość, którą w serca nasze wlewasz.
14. Wysławiamy Cię za światło dnia,
15. a także za słowo, którym oświecasz nasze umysły.
16. Chwała Tobie za ziemię i za ludzi mieszkających na niej.
17. Dziękujemy Ci za życie, które od Ciebie otrzymaliśmy.
18. Zaprawdę jesteś dobry,
19. kochasz nas i działasz dla nas przedziwne rzeczy.
20. Dlatego wszyscy razem Tobie śpiewamy:

Aklamacja wszystkich:

21. Pełne są niebiosa i ziemia chwały Twojej,
22. Hosanna na wysokościach.

Kapłan z rozłożonymi rękami podejmuje:

23. Ty Ojcze, zawsze myślisz o ludziach,
24. I nie chcesz być daleko od nich.
25. Posłałeś nam umiłowanego Syna Twojego.
26. On sam przyszedł nas zbawić:
27. uzdrawiał chorych,
28. przebaczał grzechy,
29. wszystkim okazał Twoją miłość,
30. a dzieci przyjmował i błogosławił.
31. Dlatego pełni wdzięczności wszyscy razem śpiewamy:

Aklamacja wszystkich:

32. Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie,
33. Hosanna na wysokościach.

Kapłan z rozłożonymi rękami mówi:

34. Nie jesteśmy sami na świecie w oddawaniu czci Tobie,
35. ponieważ na całej ziemi
36. ludzie Tobie chwałę oddają.
37. Ciebie więc prosimy z całym Kościołem,
38. z Papieżem naszym N i Biskupem naszym N
39. W niebie Najświętsza Maryja Panna,
40. Apostołowie i wszyscy Święci
41. bez końca Ciebie wychwalają.
42. Z nimi i z Aniołami cześć Tobie oddajemy
43. i wszyscy razem śpiewamy:

Aklamacja wszystkich:

44. Święty, Święty, Święty Pan, Bóg Zastępów,
45. Hosanna na wysokościach.

Kapłan z rozłożonymi rękami podejmuje:

46. Ojczy najświętszy
47. chcemy Tobie złożyć dziękczynienie,
48. dlatego niesiemy Tobie chleb i wino.

Składa ręce i trzymając je wyciągnięte nad darami mówi:

49. Spraw, aby się stały Ciałem i Krwią
- Składa ręce i czyni znak krzyża nad chlebem i kielichem mówiąc:
50. Jezusa Chrystusa, umiłowanego Twego Syna.

Składa ręce

51. Chcemy Tobie złożyć w ofierze
52. to, co otrzymaliśmy z Twoich darów.
53. Wtedy gdy nastał wieczór poprzedzający mękę,
54. gdy Jezus spożywał wieczerzę z Apostołami,
- Kapłan bierze chleb, trzymając go podniesiony trochę nad ołtarzem

podejmuje:

55. wziął ze stołu chleb
56. i dzięki Tobie czyniąc
57. łamał i dawał im mówiąc: (nachylając się trochę)
- 58—60. Bierzcie i jedzcie z tego wszyscy:

To jest bowiem Ciało moje, które za was będzie wydane.
Konskrowaną hostię okazuje ludowi, składa na patenie, przykłęka

i podejmuje:

61. Pod koniec wieczerzy (kapłan bierze kielich, unosi nad ołtarzem
i mówi):

62. wziął kielich napełniony winem
63. i dzięki Tobie składając
64. dał przyjaciółom swoim, mówiąc: (nachyla się trochę)
- 65—69. Bierzcie i pijcie z niego wszyscy:

To jest bowiem kielich krwi mojej
nowego i wiecznego przymierza,
która za was i za wielu
będzie wylana na odpuszczenie grzechów.

70. Następnie powiedział do nich:
71. To czyńcie na moją pamiątkę.
Kapłan okazuje kielich ludowi, składa na korporale.

Z rozłożonymi rękami podejmuje:

72. To, co Jezus Chrystus polecił nam czynić,
73. teraz tutaj sprawujemy;
74. Tobie ofiarujemy chleb życia i kielich zbawienia

81. Ojcze, tak bardzo nas kochasz,
82. że pozwalasz nam zbliżyć się do Twojego stołu,
83. abyśmy zjednoczeni w nadziei Ducha Świętego
84. przyjmowali Ciało i Krew Twojego Syna.
85. Ty, Panie, nigdy nie zapominasz o swoim ludzie.
86. Prosimy Cię za tych, których kochamy: N. i N.
87. i za tych, którzy w pokoju odeszli z tego świata.
88. Racz wspomnieć na wszystkich dotkniętych smutkiem i cierpieniem,
89. i na rodzinę chrześcijańską na całym świecie,
90. i na wszystkich ludzi mieszkających na ziemi.
91. Ojcze, gdy patrzymy na to, co zdziałałeś przez Syna Twego,
92. ponownie Ciebie wielbimy i wysławiamy —

Kapłan składa ręce, bierze patenę z hostią i kielich
i unosząc obie postacie, mówi:

93—97. Przez Niego, z Nim...

II. Druga Modlitwa Eucharystyczna dla mszy z udziałem dzieci zawiera 105 zdań. Odnacza się mocnym podkreśleniem uczestnictwa (nr 15). Nakazuje zachować śpiew aklamacji po Przeistoczeniu, podając dwie jej wersje:

- n. 78. „Chwała i cześć Bogu naszemu” lub
75. wspominając Jego śmierć i zmartwychwstanie.
76. On nas doprowadził do Ciebie Ojcze, więc prosimy Ciebie
77. przyjmij nas razem z Nim.

Aklamacja wszystkich:

78. Chrystus dla nas umarł,
79. Chrystus dla nas zmartwychwstał,
80. Wyczekujemy Ciebie, Panie Jezu.

Kapłan z rozłożonymi rękami podejmuje:

- 79—80. „Chwalimy Ciebie i wysławiamy,
Dzięki Tobie czynimy”.
- oraz „Święty” powtarza za pierwszym razem całe, a powtórnie wprowadza drugą jego część.

- 29—33. Święty, Święty, Święty, Pan Bóg Zastępów
Pełne są niebiosa i ziemia chwały Twojej
Hosanna na wysokości.
Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie
Hosanna na wysokości

oraz druga część:

- 45—46. „Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie
Hosanna na wysokości”.

Znajdujemy w niej jeszcze aklamację podczas prefacji:

„Wielbimy Ciebie, Panie, za miłość Twoją”

powtarzaną czterokrotnie (zdania 11, 15, 19, 23), oraz aklamację:

„Jezus Chrystus za nas wydany”

podczas ukazywania dzieciom Ciała Pańskiego i Krwi Pańskiej, z tym, że słowa „Następnie powiedział do nich :To czyńcie na moją pamiątkę” celebrans wypowiada po aklamacji dzieci, trzymając podniesiony kielich z Krwią Najświętszą, dopiero potem stawia kielich na ołtarzu i przykłęka. W czasie modlitwy po Przeistoczeniu, wprowadzona została aklamacja: „Oby stanowili jedno na Twoją chwałę” powtórzona trzykrotnie (zdania 87, 93, 99).

Wspomniane powyżej trzy aklamacje zostały wprowadzone do tekstu łacińskiego, zaś w tłumaczeniach narodowych stosowanie jest pozostawione do decyzji celebransa; aklamacje zaś podczas Przeistoczenia powinny przybrać charakter wspólnego rozmyślenia o Tajemnicy Eucharystii (nr 24).

Cały tekst brzmi następująco:

1—6. jak w modlitwie I.

Kapłan z rozłożonymi rękami podejmuje:

7. Ojciec najlepszy:
8. Taka radość została nam ofiarowana,
9. abyśmy składając Tobie dzięki,
10. Ciebie wychwalali razem z Jezusem Chrystusem.

Aklamacja wszystkich

11. Wielbimy Ciebie, Panie, za miłość Twoją.

Kapłan z rękami rozłożonymi podejmuje:

12. Tak nas umiłowalesz,
13. że dla nas stworzyłeś ten świat
14. niezmierny i piękny.

Aklamacja wszystkich

15. Wielbimy Ciebie, Panie, za miłość Twoją.

Kapłan z rozłożonymi rękami podejmuje:

16. Tak nas miłujesz,
17. że dałeś nam Twojego Syna, Jezusa,
18. który prowadzi nas do Ciebie.

Aklamacja wszystkich

19. Wielbimy Ciebie, Panie, za miłość Twoją.

Kapłan (...) podejmuje:

20. Tak nas miłujesz,
21. że nas gromadzisz w Nim
22. jako dzieci jednej rodziny.

Aklamacja wszystkich

23. Wielbimy Ciebie, Panie, za miłość Twoją.

Kapłan (...) podejmuje:

24. Za tę miłość Twoją

25. składamy Tobie dzięki

26. razem z Aniołami i Świętymi,

27. którzy Ciebie wysławiają

28. śpiewając:

29—33. Święty (...) Hosanna na wysokości (cały tekst).

Kapłan (...) podejmuje:

34. Zaprawdę, błogosławiony niech będzie Pan Jezus, którego posła-
łeś do nas,

35. jako Przyjaciela dzieci i ubogich.

36. On przyszedł, aby nam ukazać,

37. jak mamy miłować Ciebie,

38. i jak mamy miłować się nawzajem.

39. On przyszedł, aby wyrwać z serca ludzi zło,

40. które jest przeszkodą w przyjaźni,

41. i nienawiść, która powoduje, że nie jesteśmy szczęśliwi.

42. On sam zesłał Ducha Świętego

43. obecnego z nami w każdym dniu,

44. abyśmy mogli żyć Twoim życiem.

Aklamacja wszystkich:

45. Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie:

46. Hosanna na wysokości.

Kapłan składa ręce i trzymając wyciągnięte nad darami mówi:

47. Boże, nasz Ojcze, prosimy Cię,

48. ześlij Twojego Ducha Świętego,

49. na te dary chleba i wina

Kapłan składa ręce i błogosławi dary mówiąc:

50. aby stały się Ciałem i Krwią

51. Jezusa Chrystusa, Pana naszego.

52. On to w wieczór przed męką

53. objawił Twoją miłość

54. podczas wieczerzy spożywanej z uczniami:

Kapłan bierze chleb, podnosząc go trochę nad ołtarzem mówi:

55. wziął chleb,

56. dzięki uczynił,

57. łamał i dawał uczniom swoim, mówiąc:

Pochylając się trochę, mówi:

58—60. Bierzcie (...) wydane.

Kapłan okazuje konsekrowaną hostię i w tym czasie wykonuje się aklamację:

61. Jezus Chrystus, za nas wydany.
Kapłan składa hostię na patenie, przykłęka, bierze kielich itd.
62. Podobnie wziął kielich wypełniony winem,
63. modlił się dzięki Tobie czyniąc
64. i podał im kielich, mówiąc:

Nachyla się trochę, mówi:

- 65—69. Bierzcie i pijcie (...) grzechów.
Okazuje kielich, a wszyscy wykonują aklamację:
70. Jezus Chrystus, za nas wydany.

Kapłan podejmuje:

71. Następnie powiedział do nich:
72. To czyńcie na moją pamiątkę.
Kielich stawia na ołtarzu, przykłęka i z rozłożonymi rękami mówi:
73. Wspominamy więc, najlepszy Ojcze,
74. śmierć i zmartwychwstanie Jezusa, Zbawiciela świata,
75. który oddał się w nasze ręce,
76. aby stać się naszą ofiarą,
77. i pociągnąć nas do Ciebie.

Aklamacja wszystkich:

78. Chwała i cześć Bogu naszemu.
lub:
79. Chwalimy Ciebie i wysławiamy,
80. Dzięki Tobie czynimy.

Kapłan z wyciągniętymi rękami podejmuje:

81. Wysłuchaj nas, Panie Boże,
82. udziel nam Ducha Twojej miłości
83. i wszystkim, biorącym udział w tej uczcie,
84. aby jednoczyli się coraz bardziej w Kościele
85. z Papieżem naszym N i biskupem N, wszystkimi biskupami
86. i wszystkimi, którzy pracują dla Twego ludu.

Aklamacja wszystkich:

87. Oby stanowili jedno na Twoją chwałę.

Kapłan z wyciągniętymi rękami, podejmuje:

88. Nie zapominaj o tych, których kochamy (...)
89. i o tych, których kochamy za mało.
90. Wspomnij także o tych,
91. którzy z tego świata odeszli w pokoju (...)
92. i przyjmij ich łaskawie w domu Twoim.

Aklamacja wszystkich:

93. — jak 87.

Kapłan z rozłożonymi rękami, podejmuje:

94. Prosimy Cię, zgromadź nas kiedyś u siebie
 95. razem z Najświętszą Maryją Panną, Matką Boga i Matką naszą,
 96. abyśmy na wieki mogli Cię wysławiać w Królestwie Twoim,
 97. gdzie wszyscy przyjaciele Jezusa Chrystusa, Pana naszego
 98. pieśń chwały śpiewają Tobie bez końca.

Aklamacja wszystkich:

99. — jak 87.

100—108. Przez Niego, z Nim...

III. Tekst trzeciej Modlitwy Eucharystycznej dla mszy odprawianej z udziałem dzieci, składa się ze 104 zdań i został wprowadzony dla urozmaicenia (nr 15). Nowością są części zmienne w prefacji, w Modlitwie Eucharystycznej, przed i po Przeistoczeniu. Załączono jedynie zmienny tekst na okres paschalny, zlecając Konferencjom Episkopatów redakcję nowych na inne okazje i okresy liturgiczne.

Aklamacja „Święty” recytowana jest w całości jeden raz, a po Przeistoczeniu, słowa „Za Twoją dobroć chwalimy Cię Boże i dzięki Ci składamy” powracają trzykrotnie (zdania 71—72, 75—76, 81—82), aby naturalna zdolność dzieci do chwały i wdzięczności przenikała całą Modlitwę Eucharystyczną.

Tekst w proponowanym przeze mnie tłumaczeniu brzmi:

1—6. — jak I modlitwa.

Kapłan z rozłożonymi rękami, mówi:

7. Dzięki składamy Ci, Boże,
 8. który nas stworzyłeś,
 9. abyśmy żyli dla Ciebie
 10. miłując się nawzajem.
 11. Twoim jest dziełem to, że możemy wzajemnie patrząc na siebie i rozmawiając
 12. wszystkim co dobre, wszystkim co przykre
 13. dzielić się między sobą.
 14. Ucieszeni tym, Ojcze,
 15. i napełnieni łaską,
 16. ze wszystkimi, którzy w Ciebie wierzą,
 17. ze Świętymi i Aniołami
 18. wielbimy Ciebie na wysokościach, wołając:
 19—23. Święty, Święty (...) Hosanna na wysokościach (cały tekst).

Kapłan z rozłożonymi rękami, mówi:

24. Zaprawdę, święty jesteś, Panie,
 25. i we wszystkim dla nas łaskawy,
 26. i wszystkich ludzi miłujesz

27. Dzięki Ci składamy,
28. przede wszystkim przez Syna Twojego, Jezusa Chrystusa,
29. który zdecydował się przyjść na świat,
30. ponieważ ludzie odeszli od Ciebie
31. i umyśli ich nie były już między sobą zgodne.
32. On otworzył nasze oczy i uszy,
33. abyśmy poznali naszych braci i siostry,
34. i Ciebie, Ojca nas wszystkich.
35. Teraz zaś Chrystus gromadzi nas na jednej uczcie przy jednym ołtarzu,
36. pragnąc abyśmy czynili to, co On wcześniej uczynił.

Kapłan składa ręce i wyciągając je nad darami, mówi:

37. Ojczy Najlepszy, uswięć łaskawie te dary chleba i wina,
- Składa ręce i czyni znak krzyża, mówiąc:
38. aby stały się dla nas Ciałem i Krwią
 39. Syna Twojego, Jezusa Chrystusa.

Składa ręce.

40. W czasie Ostatniej Wieczerzy,
41. zanim wydał się dla nas na śmierć,
42. gdy zasiadł po raz ostatni do stołu ze swymi uczniami,

Bierze chleb (jak zwykle):

43. wziął chleb,
44. czynił dzięki,
45. łamał i dawał uczniom swoim, mówiąc:

Nachyla się trochę, i mówi:

- 46—48. Bierzcie i jedzcie (...) wydane.

Okazuje ludowi, przyklęka, bierze kielich, i mówi:

49. Podobnie biorąc kielich napelniony winem,
50. czynił dzięki
51. i dał uczniom swoim, mówiąc:

Nachyla się trochę i mówi:

- 52—56. Bierzcie i pijcie (...) grzechów.
57. Następnie powiedział do nich:
58. To czyńcie na moją pamiątkę.

Okazuje kielich itd. Następnie z rozłożonymi rękami, mówi:

59. Dlatego stoimy teraz przed Tobą, Ojczy Święty,
60. z radością wspominając to wszystko,
61. co Jezus Chrystus uczynił dla naszego zbawienia
62. podczas tej Najświętszej Ofiary,
63. którą On sam zostawił swojemu Kościołowi.

64. Uobecniamy Jego śmierć i zmartwychwstanie.
65. Ojcze Święty, który jesteś w niebie,
66. prosimy Cię, abyś nas przyjął
67. razem z Synem Twoim umiłowanym.
68. On sam umarł za nas dobrowolnie,
69. Ty zaś wskrzesiłeś Go,
70. dlatego wołamy z wdzięcznością:

Aklamacja wszystkich:

71. Za Twoją dobroć chwalimy Cię Boże
72. i dzięki Ci składamy.

Kapłan z rozłożonymi rękami, mówi:

73. I chociaż teraz żyje u Ciebie,
74. jednak z nami przebywa.

Aklamacja wszystkich:

- 75—76. — jak 71—72: Chwalimy Ciebie, Boże...
77. Na końcu przyjdzie z chwałą,
78. a w Królestwie Jego nie będzie więcej
79. nieszczęśliwych, płaczących,
80. ani smutnych.
- 81—82. — jak 71—72: Chwalimy Ciebie, Boże...
83. Ojcze Święty, wzywasz nas,
84. abyśmy z tego ołtarza w radości Ducha Świętego
85. przyjmowali Ciało Chrystusa.
86. Udziel, prosimy,
87. abyśmy posileni mocą tego pokarmu
88. coraz bardziej mogli się Tobie podobać.
89. Wspomnij Panie na Papieża naszego N,
90. Biskupa naszego N i wszystkich biskupów.
91. Wesprzyj wszystkich uczniów Chrystusa,
92. aby zjednoczeni w pokoju
93. uzyskali dar radości.
94. Użycz nam wszystkim,
95. abyśmy z Najświętszą Maryją, Matką Boga,
96. i wszystkimi Świętymi
97. zamieszkali u Chrystusa w niebie,
98. i pozostali na zawsze z Nim u Ciebie.
- 99—104. Przez Niego, z Nim...

Zmienne części w czasie paschalnym:

- n. 8—13. Zaprawdę, Ty jesteś Bogiem żywych,
który nas do życia powołał,
i chcesz, abyśmy mieli udział
w wiecznej szczęśliwości.

Zapewne na początek, jako jednego z nas wskrzesiłeś z martwych Jezusa Chrystusa, i obdarzyłeś Go nowym życiem.
On sam obiecał nam życie bez końca, bez nieszczęścia i bez bólów.

- n. 29—34. On sam zwiastował nam nowinę o zbawieniu (życiu), które mamy wieść u Ciebie bez końca, i On ukazał nam drogę tego życia, które ma przeminąć na czynieniu miłości, w czym On sam nas uprzedził.

4. CHARAKTERYSTYKA

Charakteryzując nowe Modlitwy Eucharystyczne, należy stwierdzić, że zachowują:

- tę samą nie zmienioną strukturę,
 - wszystkie prawdy wiary zawarte według tradycji w Modlitwie Eucharystycznej,
 - w zasadzie nie zmienione aklamacje, odpowiedzi i pozdrowienia celebransa,
 - dialog prefacji taki sam, jak w mszy z udziałem dorosłych,
 - tekst aklamacji „Święty” — nie zmieniony,
 - słowa Przeistoczenia zawsze takie same,
- przy czym w mszach z udziałem dzieci kończą się one:
„Następnie powiedział do nich: To czyńcie na moją pamiątkę”.

Jako elementy nowe należy uznać:

- wprowadzone aklamacje,
- podział aklamacji „Święty” w I i II Kanonie,
- uczytelnienie słów Przeistoczenia,
- możliwość stosowania części zmiennych w III Modlitwie Eucharystycznej,
- uaktywnienie dzieci w czasie prefacji i kanonu przez wspólne aklamacje,
- dozwolone zostało tworzenie nowych aklamacji i części zmiennych w III Modlitwie Eucharystycznej,
- zalecone zostały *modi musici* poszczególnych regionów świata i zachęty szczegółowe przed dialogiem prefacji,
- przesunięcie aklamacji po rozszerzonej anamniezie,
- nowe słownictwo (np. w I Modlitwie Eucharystycznej: „uczniom” na „przyjaciołom” w opisie wydarzenia Wieczernika, lub „pod koniec wieczerzy”, zamiast dotychczasowego „następnie po wieczerzy”; albo w II Modlitwie Eucharystycznej: „podał im kielich mówiąc” w miejsce „podał swoim uczniom”, jak podaje tekst opisu Przeistoczenia chleba),

- j) bardzo przejrzysta budowa i unikanie monotonii oraz bogactwo językowe prostych a plastycznych opisów; dziękczynienie za wszelkie dobro, piękno, zbawienie, gotowość ofiary; bardzo prosty i czytelny opis wydarzenia Wielkiego Czwartku; rozszerzone polecenie Pana o sprawowaniu uczyt Wieczernika; aklamacja: prośba o jedność w Kościele i miłość na świecie;
- k) nowe gesty (w Modlitwie Eucharystycznej kapłan okazuje konsekrowane postacie, a wszyscy wykonują aklamację „Jezus Chrystus za nas wydany”, po niej kapłan kończy opis słowami „Następnie powiedział do nich: To czyńcie na moją pamiątkę”, dopiero teraz stawia kielich na ołtarzu i przyklęka; przy konsekracji chleba czyni to zaraz po aklamacji).

ZAKOŃCZENIE

Powyższa prezentacja nowych Modlitw Eucharystycznych dla mszy odprawianych z udziałem dzieci nasuwa niepokój o to, czy krótki tekst skieruje wysiłki duszpasterzy, ku coraz większemu świadomemu zaangażowaniu dzieci w sprawowanie liturgii, przy czym formacja wewnętrzna powinna mieć pierwszeństwo przed zewnętrzną poprawnością.

Autor nie rości sobie prawa do całkowitego wyczerpania zagadnienia, pragnie jednak zwrócić uwagę na rodzące się na terenie polskim takie potrzeby, jak:

1. Dostosowanie do wymogów polskich „Dyrektorium o mszach z dziećmi”.
2. Stworzenie zespołu, który by przygotował polski tekst nowych modlitw Eucharystycznych dla mszy z udziałem dzieci.
3. Kompozycji łatwych melodii do nowych aklamacji.
4. Zaproponowanie Episkopatowi Polski nowych aklamacji do mszy z udziałem dzieci.
5. Zaproponowanie Episkopatowi Polski części zmiennych do III Modlitwy Eucharystycznej dla mszy z udziałem dzieci.

Częstochowa—Lublin

KS. ZBIGNIEW WIT

OD REDAKCJI: powyższy przekład Modlitw Eucharystycznych jest prywatny i nie może być używany w liturgii.